

Fokozott óvatosságra intenek a hegyvidéki túrák során

Hiánycikk a viperamarás elleni szérum

Fotó: Vajda György

Az ország legtöbb kórházából hiányzik a viperamarás elleni szérum, helyenként még rendelkeznek ugyan néhány adaggal, de azok szavatossága május végén lejárt. Eközben köztudott, hogy nyáron, vakációban sokan kirándulnak, túráznak a hegyekben, és a Maros Megyei Hegyimentő Szolgálat fokozott óvatosságra int, ugyanis egyre gyakrabban lehet kígyókkal találkozni.

Menyhárt Borbála

Romániában az egyetlen mérges kígyófaj a vipera, amely még a 2000 méter feletti magasságokban is megtalálható a Kárpátokban. A kígyómarások háromnegyede azoknál a személyeknél történik, akik piszkálják, hergelik az állatot, vagy éppen figyelmetlenek. A mérges kígyók csak abban az esetben támadnak, ha provokálják vagy meglepik őket – hívják fel a lakosság figyelmét a hegyimentők. Amennyiben olyan helyre kirándulunk, ahol kígyók is előfordulhatnak, ajánlott bakancsot, valamint hosszú szárú nadrágot viselni.

(Folytatás a 4. oldalon)

Kincskereséssel kezdődött a vakáció

Múlt pénteken vakációnyit(ogat)ó programot szervezett az Együtt Nyárádszentbenedekért Egyesület, és elsősorban a falubeli gyermekeket, a Nyárádszentbenedekhez kötődő vagy éppen itt tartózkodó apróságokat hívta kalandos játékra.

2.

Elfogadta a képviselőház a nyugdíjtörvény tervezetét

Másodszorra is elfogadta szerdán a képviselőház a nyugdíjtörvény tervezetét, amely azt követően került vissza a parlamentbe, hogy az alkotmánybírók részben alaptörvénybe ütközőnek találta.

4.

Életre keltett dokumentumok

A szép kivitelezésű, tartalmas kötet a levéltárakban még meglévő dokumentumokra és egyéb forrásokra hivatkozva a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetemen folyó gyógyszerészképzés 47 éves történetét tekinti át.

5.

Az örök szerelem

Mert hogyan felejthetném el például azt, amikor kisgyermekként Szászrégen környékén utazva először kíváncsiságotam megilletődve a párából kibontakozó trapéz alakú hegyre? Isten széke?

6.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282
- ▲ A Danubius Hotelben. Tel. 0742-100-323

Aktuális

Így megy az ország „előre”

Bodolai Gyöngyi

A nyolcadik osztályt záró országos képességvizsga még nem végleges, de az óvások után csak kismértékben változó eredményei számomra mindig lehangolóak, még akkor is, ha arról szól, hogy a jelentések, hogy az általános iskola végzőseinek több mint a 70 százaléka átmenő jegyet ért el a vizsgán. Az évről évre magasabb százalékok továbbra is kozmetizáltak statisztikának számítanak, mert nem tartalmazzák azokat a végzősöket, akik nem is iratkoztak be a vizsgára.

Ha a tele poharat vesszük figyelembe, akkor azon kellene „örömködni”, hogy több mint négyzsan teljesítettek szintezésre, megyénkben 13-an, amiből következtetni lehetne az oktatás színvonalára. Ha nem volna ott mögöttük a már eleve a pálya szélére sodródottak hada, akik a jelek szerint nulla tudás birtokában próbálnak valamit kezdeni magukkal. Mondhatjuk azt is, hogy várnak rájuk a szakiskolák, amelyek száma jövőtől ígéretesen gyarapodni fog, de valamit ott is kellene tanulni, és nehéz elhinni, hogy az egyest, kettést akár ötösrre is fel lehet tornáztatni, hiszen az elért általános szinte teljes analfabetizmust tükröz.

De térjünk vissza a saját térfelünkre, arra, hogy megyénkben több mint ötezen járták ki a nyolcadik osztályt, ebből 4.277-en iratkoztak be a képességfelmérő vizsgára, amelyen végül is több mint 300-an nem vettek részt, esetenként egy-két tantárgyból írták meg a dolgozatot.

(Folytatás a 3. oldalon)

Hiánycikk a viperamarás elleni szérum

(Folytatás az 1. oldalról)

Jó, ha van nálunk egy hosszabb bot, amivel a növényzetet meg tudjuk vizsgálni. Mielőtt leülnénk, alaposan ellenőrizzük a helyet. Ha kígyót észlelünk, próbáljunk eltávolodni, ne provokáljuk, ha pedig már túl közel kerültünk hozzá, jobb, ha mozdulatlanok maradunk, és megvárjuk, amíg a kígyó magától továbbkúszik.

A kígyómarás jellegzetes tünetei: lüktető fájdalom, duzzadt testrész, két piros pont egymástól kb. egy centiméter távolságra, részleges öntudatlan állapot, hányinger, látás-, illetve légzészavar, hiper-ventiláció, hasi fájdalmak.

Ilyen esetben azonnal társasázi kell a 112 sürgősségi hívószámot, és ameddig megérkezik a segítség, ajánlott minél kevesebbet mozogni, lehetőleg árnyékos helyen várni a mentőcsapatokat. Töröljük le a mérget a harapás mellől egy alkoholos ronggyal, ha van nálunk kígyómérget kiszívó fecskendő, akkor használjuk, kompressziós kötést helyezünk el a marás felett (ne használjunk érszorítót), ne itassunk a megmárt személyrel kávét, alkoholt vagy energitalokat.

A mérget nem szabad szájjal kiszívni, sem pedig a megmárt részt megegetni, jeget se használjunk. Ha a megmárt személyt szállítani kell, akkor úgy járjunk el, hogy semmilyen fizikai megerőltetésnek ne tegyük ki, például hordágyon, gépkocsival vigyük – tanácsolják a hegyimentők.

Kovács Róbert, a Maros Megyei Hegyimentő Szolgálat vezetője lapunknak elmondta: szerencsére viszonylag kevés, évente egy-két marásos esettel találkozunk megyénkben. A kígyók a Felső-Maros mentén gyakrabban fordulnak elő, ezért a túrázások során nem árt az óvatosság. A hegyimentő szolgálat

vezetője, valamint Vass Hajnal, a marosvásárhelyi SMURD-rohammentő szolgálat főasszisztense is megerősítette, hogy jelenleg náluk sincsen készleten a viperamarás esetén szükséges életmentő szérum. Ha szükség van rá, rövid időn belül megpróbálják beszerezni onnan, ahol még van készleten.

A múlt héten megmárt egy vipera egy 10 éves fiút Szeben megyében, és a megye egyetlen kórházában sem volt raktáron ellenmérget. Egy Fehér megyei kórházból vittek végül egy fiolát, hogy beadhassák a gyermeknek – adta hírül az Agerpres hírügynökség.

Dr. Constantin Roșca, a Szeben megyei rohammentő szolgálat vezetője szerint Szeben megye legnagyobb kórházában, a megyeszékhelyen található Megyei Sürgősségi Klinikai Kórházból hiányzik a viperamarás elleni szérum, és ha bevisznek egy páciens viperamarással, más városok kórházaitól kell az ellenmérget megszerezni, már ha van valamelyiknek raktáron, és érvényessége még nem járt le. Az orvos elmondta: a vipera által megmárt személynek ellenmérget van szüksége, ellenkező esetben életét veszti az illető. A Szeben megyei

Forrás: Facebook Salvamont Salvaspeo Mures sürgősségi kórházban van ugyan két dózis ellenmérget, azonban ezeknek a szavatossági ideje még májusban lejárt, tehát használhatatlanok. Már januárban jelentették a bukaresti egészségügyi hatóságoknak, hogy közeledik a szavatossági idő lejártja.

Dr. Constantin Roșca az Agerpresnek nyilatkozva elmondta, egy viperamarás elleni szérum ára meghaladja a kétezer eurót. Arra is felhívta a figyelmet, hogy a külföldön, például Magyarországon vásárolt ellenmérgeket sem tudják beadni a romániai orvosok, ha a szérumok nincsenek Romániában jóváhagyva. Rámutatott még, ha most közbeszerzési eljárást írnának ki viperamarás elleni szérum vásárlására, a dózisok legkorábban hat hónap múlva érnének a kórházakba, ha nem óvják meg; ha van óvás, akkor ez a folyamat egy évig is eltart. Szerinte az lenne a megoldás, ha két beszállítóval kötnek szerződést és nem csupán egyvel, mint eddig, ugyanakkor tartalékokat is biztosítanak a fiolákból az új közbeszerzési eljárás kiírásáig, arra is figyelve, hogy a tartalékolt dózisok szavatossága ne járjon le idő előtt.

Elfogadta a képviselőház a nyugdíjtörvény tervezetét

Másodszorra is elfogadta szerdán a képviselőház a nyugdíjtörvény tervezetét, amely azt követően került vissza a parlamentbe, hogy az alkotmánybíróság részben alaptörvénybe ütközőnek találta.

Az alsóház 197 támogató szavazattal, 70 tartózkodás mellett fogadta el a jogszabályt, senki nem voksolt ellene.

A tervezetet kezdeményező Lia Olguța Vasilescu volt munkaügyi miniszter azt mondta, másodszori elfogadása előtt csak apró módosításokat eszközöltek a jogszabályon, a taláros testület ugyanis nem nyilvánította teljes egészében alkotmányellenesnek, mindössze három cikkely kapcsán kért pontosítást.

A Nemzeti Liberális Párt (PNL) képviselője, Valeria Schelean felszólalásában azt mondta, a törvényszöveg második változata sem

világosabb az elsőnél, szerinte nem hozták összhangba az alkotmánybírók határozatával. A Mentsétek Meg Romániát Szövetséget (USR) képviselő Cristian Seidler azt bírálta, hogy nem törölték a tervezetből a különnyugdíjakat. Az RMDSZ képviselőjében felszólaló Csépe Éva Andrea azt mondta, régóta várt törvényről van szó, amelynek elfogadását alakulata is támogatja.

A nyugdíjtörvényt első ízben tavaly december 19-én fogadta el a képviselőház döntő házként. A PNL és az USR megtámadta a jogszabályt az alkotmánybírók előtt, és a taláros testület alaptörvénybe ütközőnek ítélte három cikkelyt. Így a törvény visszakerült a parlamentbe módosításra. A szenátus múlt szerdán szavazott róla, de az elfogadásához szükséges 68 voks helyett csak 67 szenátor szavazatát kapta meg. A képviselőház most döntő házként fogadta el a törvényt. (Agerpres)

Az RMDSZ támogatta az új nyugdíjtörvényt

Szabó Ödön, az RMDSZ képviselőházi frakcióvezető-helyettese elmondta: a nyugdíjtörvény tartalmazza az RMDSZ módosító javaslatait, valamint számos pozitív rendelkezés szerepel benne, ezért a szövetség képviselői megszavazták a tervezetet.

Az RMDSZ már tavaly decemberben módosító javaslatban kérte, hogy emeljék be a nyugdíjtörvénybe azokat az előírásokat, amelyek miatt alkotmányellenesnek minősítették a tervezetet az alkotmánybírók. „Tavaly decemberben az RMDSZ volt az a politikai alakulat, amely többek között módosító javaslatot dolgozott ki arra is, hogy korrekt feltételeket biztosítson

az állam a nyugdíjrendszerben azok számára, akik részben vagy teljesen elveszítették a munkaképességüket. Akkor a parlament elutasította ezeket, most pedig ezen előírások hiánya miatt kell újratárgyalja a testület a tervezetet” – mondta Csépe Éva Andrea, az RMDSZ szakpolitika plénumi beszédében. Továbbá emlékeztetett arra, hogy az RMDSZ-nek sikerült átvinnie és megtartania a tervezetben a kordelvezményes nyugdíjazási lehetőséget is, amely a három- vagy többgyermekes anyák esetében, valamint a néptáncosoknak és népdalénekeseknek biztosít kedvezőbb nyugdíjazási feltételeket. (RMDSZ-tájékoztató)

Évadzárás a Marosvásárhelyi Nemzeti Színházban

Végéhez érkezett a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulatának 2018/2019-es színházi idénye. Amint az az irodalmi titkárság által küldött közleményből kiderül, az évad során a társulat több mint 200 előadást játszott.

Tizenegy bemutatóra került sor, ebből három (Szabadság, szerelem!, Ápriliskak boldondja, A magyar költészet napja) a Gáspárik Attila által az előző évadban indított De szeretnék gazdag lenni versöszeállítás-sorozat újabb kiadása volt. Ugyanakkor sor került egy rendkívüli produkcióra is: Pass Andrea Kő, papír, olló című szövege osztályterem-színházi előadasként került a műsorrendbe: Gece Ramona projektvezető irányításával a művészek iskolai osztálytermekben tartott előadásokat.

Az évad első bemutatójára (2018.10.03.) a Kisteremben került sor. A Székely János verseiből összeállított Én és a világ című előadást a társulat és a Gyulai Várszínház koprodukciójában valósult meg. Ugyanott mutatták be Horace McCoy A lovakat lelévük, ugye? című regényének adaptációját a fiatal rendezők számára meghirdetett pályázat nyertes projektjeként, Mádalin Hincu rendezésében (2018.10.13.). A nagyteremben Tamási Áron Tündöklő Jeromos című drámai játéka volt az első premier Török Viola rendezésében (2018.12.05.). Az előadás a társulat, a Spectrum Színház és a Maros Művészegyüttes közös produkciójaként jött létre. George Ste-

fan Tündérorság/Tara zanelor című kortárs drámáját a Románmagyar kulturális interferenciák a színházban 1918 után című projekt keretében, nagytermi stúdióteremben vitték színre Keresztes Attila és Laurențiu Blaga rendezésében (2018.12.15.). A Liviu Rebreanu Társulat Dálnoky Réka Tévedések tárháza/Intenții rătăcite című darabját mutatta be Nicu Mihoc rendezésében, ugyanazon projekt részeként. Agatha Christie A láthatatlan hóhér „...és már senki sem!” című krimijét szilveszteri premierként, Gáspárik Attila rendezésében,

a Nagyteremben mutatták be (2018.12.31.). Zsótér Sándor rendezésében kistermi premierként volt látható Gerhart Hauptmann A patkányok című darabja (2019.03.08.). Kiss Csaba marosvásárhelyi születésű szerző Hazatérés Dániába című királydrámáját a szerző rendezésében, nagytermi bemutatóként vitte színre a társulat (2019.04.26.).

Költségvetési problémák miatt az intézmény kénytelen volt felfüggeszteni a 2018/2019-es évadra tervezett Henrik Ibsen: Nóra (r. Keresztes Attila) és Krzysztof Kieslowski/Norbert Rakowski: Tízpa-

rancsolat (r. Norbert Rakowski) című produkciók gyártását, ezek bemutatója elhalasztódott. A nehézségek ellenére sikeres volt az évad: több mint 40.000 néző és 80% fölötti teremkihasználtság jellemezte. Folyamatosan az új kihívásoknak, a mindig megújuló forma és tartalom igényének kívánnak megfelelni, a mércét magasra tartva lépést tartani az európai színházi törekvésekkel.

Több fesztiválszereplés, rangos seregszemlén való részvétel, bel- és külföldi vendégjátékok (Kisjenő, Moldovai Köztársaság; Gyergyószentmiklós; Budapest – Vigadó;

IFESZT, Székelyudvarhely; Országos Színházi Fesztivál – Bukarest; Brassó; Nemzeti Színházak Fesztiválja – Kolozsvár; Budapest – Nemzeti Színház; Rekamie Fesztivál – Szeged; Kézdivásárhely; Székelyudvarhely) is gazdagították a programot. A kísérőrendezvényekre (könyvbemutatók, jeles napok ünneplése, kiállítások, kulisszajárások) számos új érdeklődő is érkezett.

A rövid nyári szünetet követően ősszel újabb előadásokkal, rendezvényekkel várja közönségét és barátait a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház. (KnB.)

Fotó: Marosvásárhelyi Nemzeti Színház

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Kánikulában

Védeni szervezetünket

Feltehetően ezen a nyáron nem először szembesülünk kánikulai meleggel, ami az előrejelzések szerint a 40 fokot is meghaladhatja. Huszöt évvel ezelőtt, első törökországi utunkon, amikor délben az antalyai repülőtéren ki kellett szállni a gépből, és a 45 fokos hőmérsékletben elmenni a léghűtött utasterminálig, szinte halálos erőfeszítésnek számított a mérsékelt égövhez szokott utasok számára.

Mostanában sajnos itthon is

hozzá kell szoknunk a kánikulai napokhoz. Ezek olyan hőséget jelentenek, amelyet normális körülményekhez szokott szervezetünk nagyon nehezen tud feldolgozni. Testünk megfelelő belső hőmérsékete, a 36–37 Celsius-fok belső szerveink zavartalan működését biztosítja. Munka közben nő a testhőmérséklet, kemény fizikai munka esetén még inkább. Ha testünk felforrósodik, az erek kitágulnak, megnő a bőr külső rétegeinek

véréllátása, és a keletkezett hő fel szabadul a testből. Ha ez nem történik elég gyorsan, a verejtékmirigyek gondoskodnak arról, hogy a vizet kivonják a vérekből, ami a pórusokon át izzadság formájában a bőr felületére jut, hozzájárulva testünk hűtéséhez. Mivel az izzadás során vizet veszít a szervezet, nem jut elég víz az agyba, belső szerveinkbe és az izomzatunkba. Az izzadással elveszített vizet rendszeresen pótolni kell.

Kánikulában az agy vegyi anyagainak egyensúlya felbomolhat, ami zaklatottá, idegessé, türelmetlenné tesz. A központi idegrendszer működési zavara lelassít, álmosá válunk, hangulatunk ingadozik. Az izzadás során veszített só miatt az izmok működésében is zavar állhat be.

A hőség okozta jellegzetes tünetek: a szédülés, fejfájás, és az eszmélet elvesztése; ilyenkor hűvös helyiségről, vizes borogatásról, folyadékpótlásról kell gondoskodni.

Nagy hőségben veszélyes a külső vagy belső levegő magas páratartalma, ami még elviselhetlenebbé teszi a kánikulát, mert a szervezet nem tudja leadni a felesleges hőt.

Hőkimerülést említ a szakirodalom, ha nagyfokú izzadás, a pulzusszám csökkenése és az eszméletvesztés állapotába jut a beteg. Ilyenkor folyadékról és a test hűtéséről kell gondoskodni nedves lepedővel, törülközővel.

Hőgutáról akkor beszélünk, ha a beteg képtelen izzadni, a test hőmérséklete 40 fok köré emelkedik, és eszméletét veszíti, ami agykárosodáshoz vezethet. Ezt az állapotot kiütések, izomgörcsök előzhetik meg, és különösen az idős emberek, a nagyobb testsúllyal élők és a kisgyermek a legérzékenyebbek.

Hogy szervezetünk mekkora hőséget képes elviselni, ez a körülményektől, ellenálló képességünktől függ. Kánikulában jó légkondicionált helyiségekbe húzódnunk, a szakvélemények szerint a ventilátor csak léghuzatot okoz, de nem hűti a levegőt – gyűjtöttük össze a kánikulára vonatkozó ismereteket. És a tanácsokat is, amelyeket mindenki ismer: a déli órákban a napon tartózkodás helyett hűvös helyiségben kell pihenni, sok folyadékot fogyasztani, könnyű ételeket választani, és pótolni az izzadással elveszített sót.

Könyv a gyógyszerészképzés történetéről

Életre keltett dokumentumok

Gyógyszerészképzés a Ferenc József Tudományegyetemen 1872–1919 között – ezzel a címmel jelent meg az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztályának kiadásában dr. Péter H. Mária nyugalmazott egyetemi oktatónak, az erdélyi gyógyszerésztörténet kiváló kutatójának harmadik könyve. A kötetet június 26-án, az Unitárius Egyház Bolyai téri tanácstermében dr. Sipos Emese, a marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar professzora, a szakosztály titkára mutatta be.

Bodolai Gyöngyi

A szép kivitelezésű, tartalmas kötet a levéltárakban még meglévő dokumentumokra és egyéb forrásokra hivatkozva a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetemen folyó gyógyszerészképzés 47 éves történetét tekinti át a jogi szabályozásoktól kezdve, a képzés szerkezetén, a tanárok kiemelkedő tudományos tevékenységén, a gyógyszerészhallgatók számárán, a gyógyszerésznők térhódításán, a gyógyszerészmesteri eskü letételén át a gyógyszerészek doktori képzésével bezárólag. A szerző részletesen ismerteti a gyógyszerészhallgatók letételére létrejött egyesületek tevékenységét, a kiemelkedő szakmai tevékenységet végző gyógyszerészek munkásságát, végül pedig az egyetem elmenekülését és az oktatás folytatását Szegeden, így a gyógyszerészképzést is. A kötetben szerepel a közel fél évszázad alatt oklevelet kapott 1092 gyógyszerész névsora, továbbá azoknak a neve, akik Szegeden, és azoké is, akik a román tannyelvűvé vált kolozsvári egyetemen folytatták tanulmányait. Táblázatban foglalta össze az FJTE-n doktori fokozatot nyert 66 gyógyszerész nevét, származási helyét és doktori tézisének címét.

Könyvről a bemutatót megelőzően beszéltem el a szerzővel, aki több évtizedes tudományos alaposággal végzett következetes munkája során 88 önálló tanulmányban, 11 tanulmány, három könyv társszerzőjeként és két önálló kötetben tárta fel az erdélyi, a marosvásárhelyi orvos- és gyógyszerészképzés történetének magyar vonatkozásait.

Amint Péter H. Mária elmondta, Magyarország

második tudományegyeteme, az FJTE abban az időszakban olyan egyetem volt, amely négy karral rendelkezett, és 47 éves működése alatt hozzájárult az okleveles erdélyi gyógyszerészek számának jelentős növekedéséhez. Az egyre színvonalasabb egyetemi életnek Kolozsvár 1918 decemberében történt megszállása vetett véget. Száz évvel ezelőtt, 1919. május 12-én a helytartó tanács felszólította az egyetem akkori rektorát és tanári karát, hogy a román király előtt tegyenek esküt, amit visszautasítottak, hiszen kinevezésükkor a magyar királyra már felesküdték. A visszautasítást követően május 12-én a román hatóságok elfoglalták az egyetemet, ami olyan gyorsan történt, hogy a tanárok személyes dolgai is ottmaradtak. 1920. szeptember 23-án kihirdették az új román törvényt a kolozsvári magyar egyetem román egyetemmé való átalakításáról. A Kolozsvárról elmenekült tanárok és diákok, akárcsak

a megszüntetett pozsonyi egyetemről, Budapestre mentek, ahol a megnövekedett létszám miatt nehézkes volt az oktatás beindítása. Ekkor ajánlotta fel Szeged, hogy helyet ad a Ferenc József Tudományegyetemnek, és az 1920–21-es tanévtől a jogfolytonosságot, valamint nevét megőrizve megindult az oktatás.

– **Az egyetem megalapítása előtt hogyan tanították a szakmát?**

– A gyógyszerészképzés korábban céhszerű volt. Az a fiatal, aki meg akarta tanulni a mesterséget, akár érettségi nélkül is beállhatott tanulóknak (tíróknak) egy patikába. Többévi gyakornoki idő (tirocinium) után gyógyszerészségé, majd a megyei tisztiorvos előtt tett vizsgát követően teljes jogú gyógyszerész lett. Az 1839–1840-ben kiadott rendeletekkel az egységes felkészülés céljából bevezették a gyakornoki tanfolyamot. Ehhez már négy gimnáziumi osztály elvégzését kérték, a második rendelet pedig a kitűnő érdemjegyet is előírta. Később két évre emelték a gyakornoki tanfolyam idejét. A két képzési mód egy ideig egymás mellett létezett, a tirocinális vizsga letétele is feljogosította a jelöltet a gyógyszerészi tevékenységre, az egyetemi tanulmányok végzésére, a gyógyszerésztervezésére.

– **Milyen változásokat hozott az egyetemi képzés megindulása?**

– 1872-ben Trefort Ágoston választás- és közoktatási miniszter az országgyűlés elé terjesztette az 1872. évi XIX-es törvényt, amelynek 1. paragrafusa szerint „Kolozsvárott a tanszabadság elvének alapján Magyar Királyi Tudományegyetem állíttatik fel”, amit az országgyűlés jóváhagyott. Az egyetem a budapestihez képest egy karral többel indult, a jogi és államtudományi, az orvostudományi, a bölcsészeti, nyelvi és történelemtudományi kar mellett a matematika és természettudományi karral. A Magyar Királyi Ferenc József Tudományegyetem nevet 1881-ben vette fel. Az egyetemi gyógyszerészképzésnek ekkor karközi jellege volt. Első éven a Matematika – Természettudományi Karon az alapismereteket, másodéven az Orvostudományi Karon az orvosi vonatkozású tárgyakat tanították. Az évek során a feltételek egyre szigorodtak, 1912-ben például előírták a kötelező érettségi vizsgát, a két éves gyógyszerészeti gyakorlatot, majd a három hónapos gyakornoki tanfolyam elvégzése utáni gyakornoki vizsgát. Ezután gyógyszerészgyakornoki bizonyítványt kaptak, és beiratkozhattak a Matematika és Természettudományi Karra. Itt az előírt tantárgyak hallgatása és a kötelező gyakorlatok elvégzése után fizikából, kémiaiából, valamint növénytanból vizsgáztak. Ez volt a gyógyszerészi elővizsga. Sikeres letétele után iratkozhattak be az Orvostudományi Karra, ahol gyógytan, gyógyszerismeret, közegészségtan és gyógyszerészi műtan előadásokon és gyakorlatokon folytatták tanulmányaikat. Sikeres gyakorlati és elméleti szigorlataik után gyógyszerészi esküt tettek, és az Orvostudományi Kar dékánja által kiállított oklevelet kaptak. Okleveles gyógyszerészekként kezdetben három, majd két éven át kellett patikában dolgozniuk, ezt követően gyógyszerésztől és egészségügyi jogszabályokból „approbációs” vizsgát tettek. Így lettek teljes jogú gyógyszerészek, akik gyógyszerésztárat is vezethettek. 1914-től új rendszabályokat vezettek be a gyógyszerész-doktorátusra vonatkozóan. Négy félévig kellett egyetemi tanulmányaikat folytatni az orvosi karon, ez idő alatt készítették el doktori értekezésüket, majd ennek bemutatása és a szóbeli szigorlat letétele után avatták doktorrá őket. 1877 és 1918 között 66-an kaptak doktori fokozatot.

– **Honnan érkeztek a hallgatók?**

– Egész Magyarország területéről, és tanulmányaik elvégzése után általában oda tértek vissza, ahonnan származtak. Az 1903-as tanévben

például 22-en kaptak oklevelet, akik közül tízen a trianoni döntés után megmaradt Magyarország területéről jöttek, heten Erdélyből, öten a Felvidékről és Vajdaságból. Elhelyezkedésük azt igazolta, hogy a kolozsvári egyetem nem csak az erdélyi diplomások számának a növekedéséhez járult hozzá. A legtöbb hallgatója (240) az 1913/14-es tanévben volt a gyógyszerészképzésnek, számuk az első világháború kitörése után azonban az 1916/17-es tanévben 28-ra csökkent.

– **Bár a szakma mára elnöiesedett, a nők számára különleges volt az egyetemi végzettséghez vezető út. Írtunk már erről, de megkérem, tekintse át: hogy is vált elérhetővé a gyógyszerészi oklevél a gyengébbik nem képviselői számára is?**

– 1895-ig a nők nem mehettek egyetemre. Bár megindultak a nőmozgalmak, Trefort Ágoston választás- és közoktatási miniszter és a pesti egyetem tanári kara is elzárkózott a nők felvételétől. A mindennapi életben viszont előfordult, hogy az elhunyt gyógyszerész lánya nem örökölhette és vezethette a gyógyszerésztárat. A megváltozott társadalmi-gazdasági viszonyok következtében Wlassics Gyula közoktatási miniszter 1896. évi rendelete (amelyet a kolozsvári egyetemi tanács is elfogadott) tette lehetővé, hogy nők is jelentkezhesenek a tanári, orvosi és gyógyszerészeti képzésre. Mivel a gyógyszerészeti tanfolyamra való beiratkozásuk több feltételhez volt kötve (a gyakornoki idő mellett a latin nyelv ismerete, amit a lányok által látogatott polgári iskolában nem tanítottak, és ezért különböző vizsgát kellett tenniük), mindez késleltette az első nőhallgatók jelentkezését. Leghamarabb 1901-ben a nagyszombati Thinagel Szerafin(át) vették fel, aki 1903-ban kapott gyógyszerészképzési oklevelet. Az első erdélyi nő a nyáradszeredai Hints Vilma volt, ő 1905-ben vette át a gyógyszerészmesteri oklevelét. 1952-ig (a vidéki gyógyszerésztárok államosításáig) vezette a családi patikát, és élete végéig ott is maradt.

Az 1918/19-es tanév kezdetéig összesen 43 nő iratkozott be az FJTE gyógyszerészképzésére, köztük 23-an erdélyiek, és a 43-ból 38 tette le a gyógyszerészmesteri esküt. Akik az utolsó években jelentkeztek, már nem tudták befejezni az egyetemet Kolozsváron, ezért Budapesten vagy Szegeden tanultak tovább, mások abbahagyták tanulmányaikat.

(Folytatás a 8. oldalon)

Istenszéke

Az örök szerelem

„Minden évben menj el legalább egy olyan helyre, ahol korábban még soha nem jártál” – cseng a fülemben a dalai lámának tulajdonított tanítás. Elmélkedésre sarkall e gondolat, de én legalább olyan fontosnak tartom azt is, hogy időnként vissza kell térni azokra a helyekre, amelyeket régen, gyermekkorunkban, ifjúkorunkban ismerhettünk meg. Mint ahogy senki és semmi nem tudja kitörölni az első szerelem csókjainak emlékét, úgy nem lehet elfelejteni Erdély leggyönyörűbb tájainak első megpillantását sem. Napestig lehetne sorolni a hazai csodákat, van mégis néhány tető, amely kiemelkedik a többi közül.

Veress Zsombor

Mert hogyan felejtethném el például azt, amikor kisgyermekként Szászrégen környékén utazva először kíváncsiskodtam megilletődve a párából kibontakozó trapéz alakú hegyre? Isten széke? Hát Isten olyan hatalmas, hogy ekkora szék kell neki? Akkor ez

az erdőt, így a tiszta forrás helyett nekem csak a sár jutott, ezért az andezit sziklapárkányokról már nem is tudtam örülni a fenséges kilátásnak. Mindezzel Isten csak szelíden visszafogozott a valóságba, de amikor már látta, hogy a végelgyengülés határán vagyok, elküldte az angyalait: két román juhászember vendégelt meg egy esztenán. Egyetlen foguk sem volt, de szívük akkora, hogy belefért volna a Maros mente, Vásárhelytől Szegedig.

Nagy nevelőiskola volt első „flörtöm” az Istenszékekkel, amelyen megtanulhattam azt, hogy a hegyekben nem jó egyedül kóborolni, mert ha baj van, akkor csakis az angyalokra, vagyis embertársaimra számíthatok. Ezért a következő kirándulásokra mindig többemagammal, barátokkal tértem vissza.

Idén nyáron eljött az ideje annak is, amikor már meglett családapaként vetődtem ismét a Székre. Negyedszázad „szaladt” le közben a Maroson, de a kő „maradt”, és visszavárt. Ma már nem csak gyermek fantáziával képzelem magam elé az odafönt trónoló Istent, hanem felfogtam, hogy Ő ott lakozik a virágban, a fában, az emberben egyaránt. Ma már nem akarok ujjat húzni erejével, mert tudom, hogy csak guruló kő vagyok a hegyen.

Balázs Tünde tanárnő, ötödikes fiam osztályfőnöke kért meg, hogy istenszéki osztálykirándulásukon legyek a túra-

az Isten valóban mindent lát, és mindent hall. Előle nem lehet csak úgy elrejtőzni.

Aztán ifjú titán egyetemistaként már nem is tűnt olyan magasnak. Haha, még hogy Isten széke! Nosza, sirüljek fel rá ízibe, nézzek farkasszemet vele! Ha jártam már 2000-es csúcsokon, akkor ezt a „halmocskát” könnyedén magam alá gyűröm! Ifjonti szemtelenségemben arra vetemedtem, hogy egyedül merészkedtem a hegy hátára. De a hegy derekán az Úr küldött az utamba néhány bestiálisan nagy, ormótlan juhász kutyát, amelyek hajszál híján felfaltak. Mire felértem a tetőre, kifogyott belőlem a szusz, kiürült az ennívaló a hátizsákból, de a legkínzóbb az volt, hogy kiapadt a vizeskulacsom is. Ott gyöttrődtem egymagamban, és a hőségben annyira epekedtem a víz után, hogy egy pocsolnyából voltam kénytelen szűröcsölni néhány kortyot. Pedig lépésekre volt az áldott, tiszta, mindig megújuló Isten-forrás, csakhogy annak még a létezéséről sem tudtam. Nem láttam a fától

arra, hogy mire is képes testük-lelkük, és a csapkodó jeges-zivataros, véget nem érő sárban tapicskolás után talán jobban megbecsülhették azt is, hogy hazavárá, kényelmes hajlékuk van. S hogy nekem mit adott a sokadjára látott hegy? Hálás voltam, hogy ezúttal családommal tehettem lábamat rá. Amikor a mennybolt elsötétedett, és ránk zúdította minden mérgét, négyéves kislányom így sóhajtott fel: „Nagy bajban van a nap!”. A nap lehet, hogy nagy bajban volt, de mi nem, mert ott voltunk egymásnak, és a bokáig érő sárfolyóból egyesült erővel szabadulhattunk. És hálás vagyok azért, mert a hegyen találkozhattam egykori évfolyamtársammal, egy igazi jó barátal, a kiváló gyógyyszerésszel, a rendkívüli atlétával, Csizmadi Mihály Zsolttal. Az a jó az erdélyi barangolásokban, hogy mindig találkozunk ismerőssel, barátal, ezért még inkább otthon érezhetjük magunkat, és minél csodálatosabb helyekre megyünk, annál értékesebb emberekkel találkozhatunk.

Nos, az új helyek megismerése iránt is nyitottnak kell lennünk, de ne felejtsük el, hogy Erdélyben a világ egyik legerősebb virágoskertjében élünk, amelynek szebbnél szebb csodáit érdemes megismerni, újra és újra felfedezni. Azért jó időnként visszatérni ezekre az istenáldotta helyekre, tetőkre, mert előtörnek a régmúlt idők emlékei, mert érettebben látva mindig más színben tűnnek fel előttünk, és mert sosem engednek el ajándékok, tanítások nélkül. S aki éppen először, netán régóta készülődik erre az isteni helyre, annak azt üzenem, hogy ne sokat tétovázzon, induljon el, mert bár a kő marad, az sem örökre, csak addig, ameddig az Úristen akarja.

vezető. Őszintén örvendtem a kiruccanás ötletének, mert tudom, hogy napjainkban sajnos távolodunk a természettől, embertársainktól, önmagunktól, Istentől. Márpedig egy ilyen hegymászás iskolapéldája lehet annak, hogy miként ismerjük meg jobban egymást, saját magunkat, és hogyan kerülhetünk közelebb Isten „székéhez”. A kiránduláson részt vevő tanárok és szülők példáján keresztül a gyermekek felelősségteljes viselkedést tanulhattak, alkalmazkodhattak egymás rigolyáihoz, értékelhették az Istenforrás szomjoltó nedűjét, rácsodálkozhattak

Anyagkrónika (6.)

Textíliatípusok

Casoni Szálasi Ibolya

A KARTON közepes finomságú fonalakból, vászonkötéssel szőtt, keményített, nyomott mintás pamutzövet. Speciális fajtája a jellegzetes kék-fehér színű kékfestő vászon. Ágynemű, falvédő, foltvarrással varrt takarók, nyári ruhák, szoknyák készítésére alkalmas. Sima pamutvászonként is ismerik, de azokat az anyagokat hívjuk kartonnak vagy kartonosnak, amelyek kicsit merevebbek, amit főleg a sok minta okoz az anyagon. A merevség mosás után puhul.

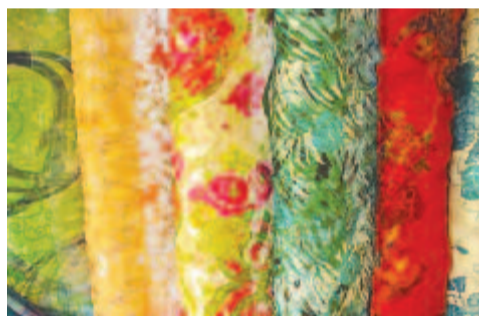

A KEVERT SZÁLAS DEKORTEXTÍLIA-LAKÁSTEXTÍLIA 80 százalékban pamut, 20 százalékban poliészter, vagy 50-50 százalék az arány, de ettől eltérő is lehet az anyagösszetételük ezeknek a szinte munkaruhavászon vastagságú és erősségű lakástextíliáknak. Mivel kevert szálúak, nem

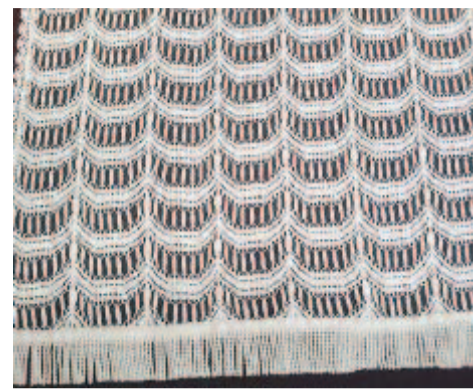
igényelnek olyan erős vasalást, szépen kirúgják magukat, a zsugorodási arányuk is csak 3-5 százalék, a pamuttartalom függvényében. Ajánljuk dekorfüggönynek, bútorkárpitnak vagy levehető huzatnak, textiltáskának, falvédőnek, díszpárnának, szivacsra való huzatnak, abrosznak és még sok más célra is.

A KÉKFESTŐ apró, nyomott mintás, kézi nyomással készült, finom pamutanyag. A szövetre a mintának megfelelően olyan vegyi anyagot visznek fel, ami megakadályozza, hogy azokon a helyeken a színezőfürdőbe mártott szöveten a színezék megkössön. A színezőfürdő hagyományosan indigó színezéket tartalmaz (ennek kék színéről kapta a nevét maga az eljárás), ezért a minta sötétkék alapon fehér színben jelentkezik. Függönynek, bútoranyag, párnának, takarónak egyaránt alkalmas. Mosható, strapabíró, puha, könnyű vele dolgozni.

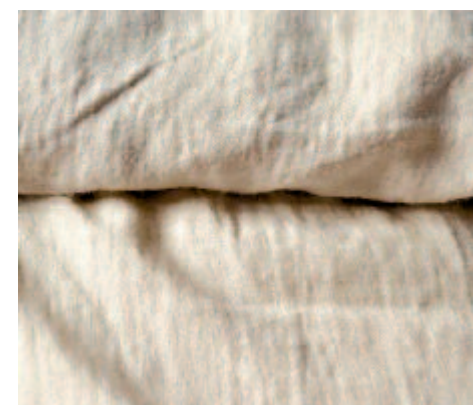
A KÍNAI SELYEM egyszerű szövésű, különböző súlyú szövet. A könnyebbeket belésanyagként, az ún. gyűrt selymeket pedig blúzok, ingek és ruhák készítésére használják. Az emberek tudatában a kínai selyem tapintása idézi fel leginkább a selyem minőségét.

A KLŐPLI (vert csipke) a nagymama függönye. Keskeny Jacquard-csipkeszalagokból összedolgozott, meglehetősen nehéz, pamut-csipke függöny. Klasszikus mintázatú, speciális, mutatós. Színe általában csak fehér és törtfehér. Könnyen kezelhető, vasalást nem igényel, mosás után még nedvesen felfüggeszhetjük, súlya miatt magától kismul.

A KRETON lakástextil. Vastagabb pamutból gyártott, vászonkötésű, nyomott függöny- vagy bútorhuzat anyag. Keleti motívumokkal, virág- és madármintákkal díszítik, és gyakran gyantabevonattal készül, amely jel-

legzetes fényt, csillogást ad az anyagnak, és taszítja a port. Ha kimossuk, megfakulhat, ezért csak tisztított anyagot kell használni. Kerüljük a gőzölést vasalásnál, és soha ne hajtogassuk, mert fénye megtörik.

A LENVÁSZON többnyire vászonkötésű, paszellszínekre festett szövetanyag. Nagy szilárdságú, kis nyúlású, jó nedvszívó képességű, jól mosható, főzhető anyag. Hátrányos tulajdonság, hogy gyűrődésre hajlamos, és nedvesség hatására, főleg első kezeléskor zsugorodik. Emiatt a lenvászon anyagokat mindig avassuk be szabás előtt! Nyári ruhák, szoknyák, nadrágok, ingek, blúzok is készíthetők belőle. Tartós UV-fény hatására az anyag minősége, mint minden anyagé, romlik.

A MADEIRA általában egyszínű (nagyrészt fehér, ekrű) sűrűn himzett vászon, melyet főleg népviseleti, keresztelől-, elsőáldozó-ruhák, női blúzok készítéséhez javasolunk.

Ember és állat harmóniája

Kánikula és hőguta

A nyári kánikula egyik veszélye embernél, de állatnál is a hőguta, melynek oka a hosszan tartó magas hőmérséklet és a tűző napsütés. Nyári napsütésben, nagy melegben lakásban, udvaron, de akár árnyékban is kialakulhat, és sokszor a csupán pár percre autóra zárt kutyánál is. A megelőzésről, a tünetekről és az azonnali teendőkről dr. Pálosi Csaba állatorvos tájékoztatott.

Szer Pálosy Piroska

Az utóbbi napokban a megyeszékhelyen három nagy testű kutya kelt át a szírványhídon. Kettő kaukázusi juhász, a harmadik rottweiler, öt húszperces úton szállították egy zárt furgonban. Gazdája még az utolsó percekben sem ismerte fel a kánikula okozta hőguta jeleit, ezért sem tudta elejét venni a kedvence pusztulásának.

Amint a szakember elmondta, leggyakrabban a nagy bundájú, túlsúlyos kutyák veszélyeztetettek, de a rövid szőrűeknél is előfordulhat, illetve sokszor mozgásra ösztönzött kutyák esetében, mivel az izomműködés mellett hő termelődik, ami igencsak rontja a kutyák hőháztartását. Ez nemcsak kánikulában, délben a nagy melegben jelentkezhet, hanem egy kánikulai nap végén is, mivel olyankor még 30 C° körüli a hőmérséklet, és ha mozgásra, játékra készítik, az megterhelő lehet az állat számára. A Noé Báránya kislátó klinikai szakembere példaként említett egy olyan esetet, amikor kimerítő napot követően (kutyaszépségerseny) este 7 óra után húsz perccel árnyékban parkoló autóban szenvedett hőgutát egy kaukázusi juhászkutya. Gazdája időben fordult az állatorvoshoz, így reggelre infúzióval és sokkellenes kezeléssel helyreállították az állapotát.

A hőtorlódás kialakulását az állat kora, fajtája, egészségi állapota is befolyásolja. Beteg, idős kutyáknál a hőszabályzó mechanizmusok nem működnek megfelelően, fiatal állatoknál pedig még nem eléggé fejlettek ahhoz,

hogy extrém hőmérsékleti viszonyok esetén megfelelően hűtsék a szervezetet. Annak érdekében, hogy megelőzzük a bajt, kánikulában gondoskodni kell a friss víz utánpótlásáról, ezért a legjobb, ha két vagy akár több tálkát is megtöltünk vízzel, hogy ha némelyik elfogy vagy felborul, akkor se szomjazzon a kutyánk vagy macskánk, de az önitató beszerzése is indokolt lehet. Ha elengedjük, tartsuk állandó megfigyelés alatt, ne hajszoljuk túl, semmilyen fizikai megterheléssel ne erőltessük az állatot. A sétát a kora reggeli és esti órákra ajánlott időzíteni, így elkerülhető az is, hogy a talppárnájuk megégjen a forró aszfalton. Ezt megelőzendő érdemes mancsvédő krémet használni, sétáltatás előtt pedig meg lehet vizezni a fejük tetejét.

Tíz perc az autóban végzetes lehet

A napon hagyott autó belsejében akár 60-90 °C is lehet. A kissé lehűzt ablak sem biztosít elég szellőzést, az állat a kánikulában néhány perc alatt hőgutát kap, akár 5-10 perc alatt is végzetes hőterhelés érheti az állatot. Ha autóban kutyát vagy egyéb állatot látunk bezárva, azonnal értesítsük az állatvédőket és/vagy a rendőrséget. Mivel az állat izzadni nem képes, és csak a lihegésével tud hőt cserélni, a szövetekben található fehérje kicsapódása miatt menthetetlenné válik (gondoljunk csak a tojásfehérjének a forró közegben való viselkedésére). A túlmelegedett állat testhőmérsékletét vizes borogatással kell csökkenteni és hideg vízzel itatni. Ha állattal utazunk, rendszeresen álljunk meg, hogy inni és üríteni tudjon. A húsos vagy konzervből adott eledellel is vigyázni kell ebben a hőségben, mert kibontva, tálalva könnyen romlanak. Ha az állat megeszi az ilyen ételt, a hasmenés, hányás a kánikula idején kiszáradáshoz és halálhoz vezethet. Adjunk inkább többször kevesebb ételt, amit rögtön elfogyasztanak. Az idős, szívbeteg kutyákat különösen óvni kell, adott esetben érdemes az állatorvossal konzultálni.

– Milyen tünetekről ismerhető fel a hőguta?

– Gyors lihegés, tágra nyílt pupillák, a nyál megvastagodása, vörös nyelv, hányás, szédülés, hasmenés, kóma. Mivel halálos lehet, a hőguta sürgősségi eset, ezért gyanú esetén azonnal le kell hűteni a kutyát, és állatorvoshoz vinni. Lelocsolni vagy betenni nem túl hideg vízbe, esetleg egy légkondicionált helyiségbe vinni, vagy szivaccsal törölni az ágyékánál és a hasánál, nedvesíteni a nyelvét, a fejére, nyakára, hasára és lábai közé nedves törülközőt kell helyezni. Amikor testhőmérséklete 39-40 C°-okra csökken, abba kell hagyni a hűtési folyamatot, mivel a túl drasztikus hűtéstől más problémák is kialakulhatnak. A kutyát állatorvosi ellenőrzés alatt kell tartani a sokk, veseelégtelenség, szívrendellenesség, légzési nehézség elkerülése és vér-rög kialakulásának megakadályozása végett, és ha állapotát stabilizálják is, további kezelésekre van szükség. A hőség és kánikula idején felelős állatbaráthoz méltó, ha séta közben van kezügyben eldobható műanyag tányér és víz arra az esetre, hogy a szomjazó

kóbor állat is friss vizet kaphasson. A kertben vagy kennelben tartott kutyákra is vigyázni kell. Legyen számukra árnyékos hely, ahová visszavonulhatnak, és bőséges víz is elérhető közelségben. Bár a hosszú szőrzet védi a bőrt a naptól, a szellőzést akadályozza. Előfordul, hogy a vastag bunda alatt a bőr befülled, befertőződik. A vakaródzás tovább ront a helyzeten: sok kutya a fejét rázza, és emiatt apró sebek jelennek meg a fülik hegyén is, az elvakart sebeket beköphetik legyek, ezért a rovarirtó szerek használata javasolt. A dús, hosszú szőrű kutyákat nyáron érdemes nyírni. Ilyen esetben a gyakoribb fürdőzés sem árt. A frissen kaszált területeken, de nem csak ott, vigyázni kell a toklásra, mert ez mélyen befürdödhözhet az állat bőre alá és csúnyán elfertőződhet. Ha házi kedvencünk gyógyszeres kezelésre szorul, akkor igyekezzünk pontosan beadni a gyógyszereit, és kissé hűvösebb helyet biztosítani neki, például a fürdőszobában vagy a lépcsőházban. A kullancsok a hőségben ritkábbak, előtérbe kerülnek viszont a bolhák, éppen ezért gyakrabban kell bolhairtót használni ebben a periódusban.

Életre keltett dokumentumok

(Folytatás az 5. oldalról)

– A könyvben részletesen olvasható azoknak a kiváló, köztük magas egyetemi tisztségeket betöltő tanároknak a neve, akik a különböző tantárgyakat oktatták. Mellettük szó van olyan tanárokról is, akiknek munkássága tudománytörténeti jelentőségű a gyógyszerészek oktatását illetően.

– A rektori tisztséget is betöltő tanárok között volt Ajtai K. Sándor, Abt Antal, Kanitz Ágost, Koch Antal, Fabinyi Rudolt, Apáthy István, Udvránszky László, Szádeczky-Kardoss Gyula, és olyan professzorok is, akik közül többen a szegedi egyetem tanárai lettek. Az FJTE-re 1884 januárjától kapott magántanári kinevezést id. Hintz György gyógyszerész, aki Bécsben végezte tanulmányait. A gyógyszerészeti mútan keretében az Osztrák-Magyar Monarchia területén elsőként tartott olyan előadásokat, amelyek a mai gyógyszertechnológia témakörének feleltek meg. Ezt a tantárgyat heti két, a vénykészítési gyakorlatot heti egy órában oktatta. Rendkívül tevékeny ember lévén, oktatói pályája mellett számos tisztséget viselt. Korai halála után a székelyudvarhelyi születésű, örmény származású Issekutz Hugó gyógyszerészdoktor lett az utódja az egyetem Általános Kór- és Gyógytani Intézetében.

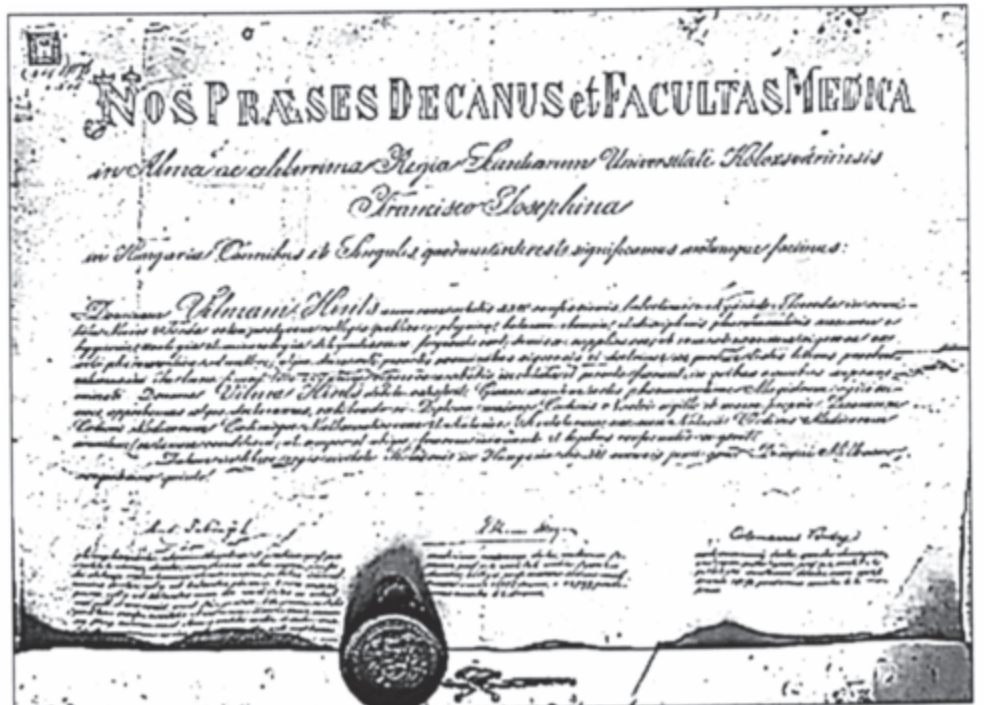
A Karolina Országos Kórház klinikai bizottságának kérésére a Gyógyszertani Intézet keretén belül működő tanpatikát egyetemi gyógyszerárnak nyilvánították, ami az orvosi kar első, kizárólagosan gyógyszerészeti feladatokkal foglalkozó intézete lett, ahol a gyógyszerészhallgatók a gyógyszerek vizsgálatának és készítésének módját tanulták meg. Az ország első egyetemi gyógyszerára 1904-ben nyílt meg az egykori Trefort utca 8. szám alatt. Halála után Ferencz Áron gyógyszerész kapott megbízást az Egyetemi Gyógyszertár vezetésére.

– **Érdemes lenne megemlíteni a gyógyszerészhallgatók kezdeményezését, ami a szegény sorsú társaik megsegítésére vonatkozott.**

– Az FJTE-n működő általános egyetemi alapítványok mellett 1872-ben alakult meg a Gyógyszerésztan-hallgatók Segély- és Önképző Egyesülete a kettős céllal, hogy a tagdíjakból hozzájáruljon az önképzéshez, és a szegény hallgatóknak anyagi segílyt nyújtson. Az 1902/03-as tanévben általános megbecsülésnek örvendő tanáruk, Fabinyi Rudolf emlékére létrehozták a Fabinyi Rudolf-alapot, aminek kamatját 1906-tól osztották ki a legszorgalmasabb hallgatóknak. Az 1887/88-as tanévben, amikor az egyeletnek már 45 tagja volt, mozgalmat indítottak egy gyógyszerészet-történeti múzeum létrehozására, amit az akkor még tanársegéd Orient Gyula támogatott, azonban az elképzelés csak 1902-ban valósult meg. A Kolozsváron megnyíló első gyógyszerészet-történeti múzeum az egész akkori Magyarországról származó anyagot gyűjtötte össze, állománya 1918-ban meghaladta az ezer darabot is.

– **Végül szóljunk néhány szót azokról a végzősökről is, akik közül egyesek Marosvásárhelyen fejtették ki tevékenységüket!**

– A kolozsvári egyetemen folyó oktatás színvonalát bizonyítja, hogy a végzősök közül sokan egyetemi oktatók vagy olyan gyakorló gyógyszerészek lettek, akik patikai munkájuk mellett kiemelkedő eredményeket értek el egyéb területen is. Az FJTE-n tanult vagy szerzett doktori címet Issekutz Hugó, ifj. Hintz György, Orient Gyula, akik Kolozsváron, Széki Tibor, Kószegi Dénes, Dávid Lajos Szegeden, Mikó Gyula Debrecenben lettek egyetemi tanárok, Ferencz Áron pedig mindvégig hű maradt szülőföldjéhez. Említésre méltó még Nagy Jenő gyógyszerész is, aki 1949-ig gyógyszerész-tulajdonos volt Marosvásárhelyen. Trianon után a magyaror-

Hints Vilma gyógyszerésznő gyógyszerészkövele

szági gyógyszerésznaptárak mintájára elsőként szerkesztette és jelentette meg a Gyógyszerészek címűtára és zsebnaptára 1921-es évfolyamát, elősegítve az erdélyi gyógyszerészek egymással való kapcsolattartását és az újonnan bevezetett gyógyszerek megismerését. Ejury Lajos, aki Kolozsváron lett gyógyszerészdoktor, később pedig a magyaróvári gazdasági akadémia tanára, Balatonfüred és Siófok között átúszva a Balatont, a Magyar Úszóegyesület első Balaton-bajnoka volt. Néhányan Kolozsváron kezdtek egyetemi tanulmányaikat, de a harcéri szolgálat miatt megszakították, majd Szegeden fejezték be. Köztük említhetjük meg a 99 évet élt marosvásárhelyi Elekes Imrét, a csikszeredai Ajvász Árpádot és id. Horváth Tibort, későbbi karcfalvi gyógyszerészeket. Bukaresti egyetemi tanulmányai után 1935-ben Szegeden doktorált Ajtai Mihály, aki Marosvásárhely

neves gyógyszerészeként évtizedeken át egyetemi hallgatók nemzedékeit tanította a gyógyszerészeti gyakorlatra.

– **Hogyan kanyarodott vissza Erdélybe a Ferenc József Tudományegyetem története? Bár ezt már jobban ismerjük, befejezésképpen mégis említsük meg.**

– Az 1940/41-es tanévben az FJTE visszatért Szegedről, és Kolozsváron működött 1945-ig, amikor királyi rendelettel megszüntették, és egy következő rendelettel, a folytonosságot megszakítva, megalapították a Kolozsvári Tudományegyetemet. 1945-ben az orvosi kar kénytelen volt átköltözni Marosvásárhelyre. 1948-ban a tanügyi reform következtében Marosvásárhelyen létrejött az Orvosi és Gyógyszerészeti Intézet, melynek keretében önálló gyógyszerészeti kar indult, ahol folytatódott a gyógyszerészképzés.

		IDÉZET 1.	PANASZ	SZINTÉN NE	NAGYON CSUF	LATIN ÉS	TÓ A RADNAI HAVASOKBAN	LÁM	TÁPLÁL-KOZÁSRA ALKALMAS	TÁPLÁL-KOZÁS	A LÍTIUM ÉS TRICIUM VEGYJELE	PATÁS HÁZIÁLLAT	ÉLENJÁRÓ	SZAMÁR-HANG	LÁTSZIK RAJTA	PÁRATLAN LETÉTI!	ANGOL SZEMÉLY-NÉVMÁS
Robert Frost amerikai költő egyik aforizmáját idézzük a rejtvény főszoraiban		A															A
	SZINTÉN			USA-TAG-ÁLLAM					...ODORATA					TÁPLÁL			
	RENDEZŐ (MARTIN) MEGRÁZ-KÓDÍTÁS			TISZTELT CÍMZETT (RÖV.)		BANKBAN TÁROLT VALAMI			ÁLL ALATTI ZSÍRPÁRNA			RAJT					NÉVELŐ
IDÉZET 2.	E	BUENOS... (ARGENTINA FŐVÁROSA)	ÁROK		AZ EGYIK SZÁMJEGY					ARISZTOKRATIKUS	MAJA ROM-VÁROS					KÁTÉ!	ÖSSZEHAJ-LÍTOTT TE-NYÉR
	ESZEM-IZOM				TEGNAP UTÁN		MAGUK			ÁLLÓVÍZ			CÉGFÉLE (RÖV.)		ANYAG-MENNYISÉG-EGYSÉG		
	KOMOLY-TALAN		ADU					BALATON-P. HELYSÉG						BELGRÁD HEGYE			
	HANGA			...GYÜMÖLCS (STEINBECK)													
	A NEON ÉS A NITROGÉN VEGYJELE			...KARMBESTER (ALÉBERTO)													
	VERMET KÉSZÍT																
	OLASZ NÉVELŐ																ÁSÍTÓHANG
			USA-ÍRÓNÓ (JOYCE CAROL)			KELLEMET-LEN							Ó KÖVET-KEZIK				AZ EZÜST VEGYJELE
	HALLUCI-NÓGÉN DROG (RÖV.)																CSILLAGKÉP
	...HÍR VÉSZHÍR (BIBLIA)																
	FRANCIA VÁROS																
	A TANTÁL VEGYJELE																
L.N.J.	A																Y

Június 20-i rejtvényünk megfejtése: **Étkezz, ahogyan neked tetszik, de úgy öltözködj, ahogyan másoknak tetszik.**

Teljes káosz az Anglia–Kamerun meccsen

A teljes kameruni csapat beállt a gólvonalra, de így sem tudták megakadályozni, hogy Houghton a kapuba bombázzon. Fotó: Index

Kamerunnal találkozott vasárnap Anglia a franciaországi női labdarúgó-világajnokság nyolcaddöntőjében, és bár az elég rossz meccset simán, 3-0-ra nyerték meg az angolok, így is elég emlékezetes marad majd.

A téboly már a meccs elején elkezdődött: előbb a tizedik percben volt egy elég durva könyöklés, amiért Leuko furcsa módon csak sárgát kapott, aztán az angolok a 14. percben egy egészen szurreális góllal szereztek meg a vezetést. A kameruni Ejangue lecsapott egy beadásra, és hátrattette a kapusnak, aki felvette a labdát. Ezt hazaadásnak ítélte a játékvezető, így közvetett szabadrúgással jöhettek az angolok az öt és feles vonalról. Védekezés gyanánt a teljes kameruni csapat beállt a gólvonalra, de így sem tudták megakadályozni, hogy Houghton a kapuba bombázzon (fotó).

Az ítéletet követően Duggan azt reklamáta, hogy Ejangue lekötötte őt, a felvételek alapján pedig kiderült, hogy tényleg ez történt. Mivel azonban nem lehetett megmondani, hogy szándékosan vagy véletlenül történt a dolog, végül senkit nem büntettek meg.

Az első félidő ráadásában újabb szurreális jelenet következett, miután Ellen White egy szépen középre tett labdából kétfólosra növelte az angolok előnyét. A partjelző először lest intett, a videózás után azonban a bíró úgy ítélte meg, hogy a lesen álló angol nem avatkozott játékba, így megadta a találatot. Ezen aztán végérvényesen feldühödtek a kameruniak, percekig nem voltak hajlandók elvégezni a középkezdést, helyette összegyűltek a pálya közepén. Végül az edzőjük bírta rá őket arra, hogy újraindítsák a játékot.

A második félidőben hamar szépíteni tudott Kamerun, de Nchout gólját érvénytelenítette a videóbíró, mert a gólpaszt adó Nguouene lesen volt. Ezen már nemcsak a játékosok, hanem a teljes kameruni stáb feldühödött, ismét percekig tartott, mire újraindult a játék.

Az 58. percben aztán az angolok belétek a harmadik góljukat is, innen pedig már biztos volt a győzelem. Az izgalmaknak ugyanakkor még nem lett vége, Yango a 68. percben két kézzel taszította meg az útjában álló bírót.

Eredményjelző

* *A csoport:* Franciaország – Dél-Korea, 4-0, Norvégia – Nigéria 3-0, Nigéria – Dél-Korea 2-0, Franciaország – Norvégia 2-1, Nigéria – Franciaország 0-1, Dél-Korea – Norvégia 1-2; a csoport végeredménye: 1. Franciaország 9 pont, 2. Norvégia 6, 3. Nigéria 3, 4. Dél-Korea 0; * *B csoport:* Németország – Kína 1-0, Spanyolország – Dél-Afrika 3-1, Németország – Spanyolország 1-0, Dél-Afrika – Kína 0-1, Dél-Afrika – Németország 0-4, Kína – Spanyolország 0-0; a csoport végeredménye: 1. Németország 9 pont, 2. Spanyolország 4 (3-2), 3. Kína 4 (1-1), 4. Dél-Afrika 0; * *C csoport:* Ausztrália – Olaszország 1-2, Brazília – Jamaica 3-0, Ausztrália – Brazília 3-2, Jamaica – Olaszország 0-5, Jamaica – Ausztrália 1-4, Olaszország – Brazília 0-1; a csoport végeredménye: 1. Olaszország 6 pont (7-2), 2. Ausztrália 6 (8-5), 3. Brazília 6 (6-3), 4. Jamaica 0; * *D csoport:* Anglia – Skócia 2-1, Argentína – Japán 0-0, Japán – Skócia 2-1, Anglia – Argentína 1-0, Japán – Anglia 0-2, Skócia – Argentína 3-3; a csoport végered-

ménye: 1. Anglia 9 pont, 2. Japán 4, 3. Argentína 2, 4. Skócia 1; * *E csoport:* Kanada – Kamerun 1-0, Új-Zéland – Hollandia 0-1, Hollandia – Kamerun 3-1, Kanada – Új-Zéland 2-0, Hollandia – Kanada 2-1, Kamerun – Új-Zéland 2-1; a csoport végeredménye: 1. Hollandia 9 pont, 2. Kanada 6, 3. Kamerun 3, 4. Új-Zéland 0; * *F csoport:* Chile – Svédország 0-2, Egyesült Államok – Thaiföld 13-0, Svédország – Thaiföld 5-1, Egyesült Államok – Chile 3-0, Svédország – Egyesült Államok 0-2, Thaiföld – Chile 0-2; a csoport végeredménye: 1. Egyesült Államok 9 pont, 2. Svédország 6, 3. Chile 3, 4. Thaiföld 0. *A csoport harmadikok sorrendje:* 1. Brazília 6 pont, 2. Kína 4, 3. Kamerun 3 (3-5), 4. Nigéria 3 (2-4), 5. Chile 3 (2-5), 6. Argentína 2. * *nyolcaddöntő:* Németország – Nigéria 3-0, Norvégia – Ausztrália 1-1 – 11-esekkel 4-1, Anglia – Kamerun 3-0, Franciaország – Brazília 2-1 – hosszabbítás után, Spanyolország – Egyesült Államok 1-2, Svédország – Kanada 1-0, Olaszország – Kína 2-0, Hollandia – Japán 2-1.

Csúcsra érhet a női foci

Emelkedő pénzdíjak, a szponzorok növekedő száma, sorra megdőlt nézőszám-rekordok – a Franciaországban zajló világajnokság csúcsra pörgetheti a női futballt.

Június 7-én kezdődött, július 7-én zárul a legjobb seregszemléje, amely során kilenc város ad otthont a 24 csapatot felvonultató 52 mérkőzésnek, a döntőt pedig Lyonban rendezik. A franciák nem új szereplők a FIFA-tornák megrendezését illetően, az ország ugyanis már az 1938-as és az 1998-as férfi-világajnokságnak is helyszíne volt.

Egybehangzó szakmai és szurkolói vélemények szerint a női labdarúgás egyre magasabbra tör. A remény, hogy az esemény még gyorsabbá teszi a női szakág világméretű növekedését, egyáltalán nem megalapozatlan, főleg, ha közelebről is megnézzük a női világajnokság üzleti szempontjait, a helyszíntől a nyereményalapig, a résztvevők számától a szponzorokig, írta előzetesében a Világgazdaság.

Megduplázódott a hölgyek díjazása

A 2019-es világajnokság összdíjazása megduplázódott 2015-ös képest: a FIFA összesen 30 millió dolláros nyereményalapot hozott létre, a végső győztes pedig 4 millió dollárt kap. Ez szintén a kétszerese a négy évvel ezelőtti összegnek.

A 30 millió dolláros nyereményalapon kívül a FIFA további 20 millió dollárt különített el a verseny előkészítésére, tehát az 50 milliós költségvetés már igazán szép összegnek tekinthető az eddigiekhez képest.

Ennek ellenére a férfiak és nők díjalapja közti különbség is növekszik. A 2018-as oroszországi férfi-világajnokság alatt a csapatok összesen 400 millió dollárt kaptak, a győztes Franciaországnak pedig 38 millió

A Nike uralja a mezőnyt

Öltözködés terén eléggé vegyes a kép: öt különböző sportszergyártó szponzorálja a világajnokság 24 csapatát. 14 nemzet támogatásával a Nike vezet a listát, őket követi az Adidas 6 partnerszerződéssel. A Puma, az Umbro, a Warrix és a Le Coq Sportif egy-egy válogatottat öltöztet. Külön piros pont jár a sportszergyártóknak, mert számos nemzet teljesen új kollekciót kapott a tornára, amelynek egyedi designja teljesen különbözik a férfiak szerezésétől. Úgy tűnik tehát, hogy a Nike és társai látják a potenciált a női fociban.

A 2019-es női világajnokság pénzdíjazása

Győztes: 4 millió dollár
Vb-ezüstérmes: 2,6 millió dollár
Harmadik: 2 millió dollár
Negyedik: 1,6 millió dollár
5-8. helyezett: 1,45 millió dollár
9-16. helyezett: 1 millió dollár
17-24. helyezett: 750 ezer dollár

dollár ütötte a markát. Ez mindenképpen óriási különbség, azok számára meg főképp, akik az egyenlő díjazást támogatják.

Számos szponzor, élükön az Adidasszal, megpróbálja áthidalni ezt a szakadékot. A német sportszergyártó bejelentette, hogy a 2019-es női világajnokság általuk szponzorált csapatai ugyanolyan teljesítménybónuszt kapnak, mint a férfiak. „Hiszünk abban, hogy inspirálni tudjuk a következő generációk női sportolóinak, vezető személyiségeinek kiemelkedését” – mondta az Adidas nemzetközi marketing vezetője, Eric Liedtke.

A német vállalat mindössze néhány órával azután tette közzé bejelentését, hogy kiderült, az amerikai női labdarúgó-válogatott 28 szereplője – azaz a jelenleg regnáló világajnokság gárda – beperelte az Egyesült Államok Futballszövetségét (USSF) „intézményesített nemi diszkrimináció” miatt. A nemzetközi nőnapon benyújtott keresetben az USA válogatott hölgyei egyenlő bérezést és bánásmódot követeltek.

Szponzorokból nincs hiány

A FIFA jelenleg hat kiemelt partnerrel áll szerződésben: az Adidas, a Coca-Cola, a Wanda, a Hyundai/Kia Motors, a Qatar Airways és a Visa minden tornán főszponzornak számít, ám ezen partnerek mellett a FIFA.com és a FIFA Living Football további hat szponzort „hozott” a 2019-es rendezvényre: az Arkemát (francia speciális vegyi anyag-gyártó cég), a Crédit Agricole-t (francia banki csoport), az Électricité de France-t (francia villamosenergia-szolgáltató vállalat), az Orange-t (francia multinacionális távközlési vállalat), a Promant (francia munkaerő-gazdálkodási vállalat) és az SNCF-et (Franciaország nemzeti vasúttársasága). Ezek az eseményspecifikus szponzorok nagyon különböző szektorból érkeztek, amit a szakemberek igencsak jó jelnek tekintenek a női futball támogatottságát illetően.

Lieke Martens a negyeddöntőbe lőtte a hollandokat.

Fotó: NSO

Afrika-kupa: Győzelemmel kezdett a címvédő; Ghána botlott

Kamerun kétfólos győzelemmel kezdte a tornát.

Fotó: AFP

Kamerun 2-0-ra legyőzte Bissau-Guineát, míg Ghána nem bírt Beninnel az Egyiptomban zajló labdarúgó Afrikai Nemzetek Kupája csoportkörének 1. fordulójában, az F csoportban.

A címvédő hiába dolgozott ki rengeteg helyzetet, a 66. percig nem sikerült betalálnia, utána viszont négy perc alatt kétszer is: előbb Yaya Banana fejtelt a rövid sarokba szöglet után (1-0), majd Stéphane Bahoken használta ki, hogy az egyik védőről hozza pattant a labda (2-0) – számolt be az NSO.

A késő esti mérkőzésen gyors gólváltással kezdett Ghána és Benin. Utóbbi szerezte meg a vezetést egy kiugratás után (0-1), ám erre André Ayew néhány perccel később válaszolt (1-1). A szünet előtt testvére, Jordan Ayew is betalált (2-1), a ghánai győzelem azonban elmaradt, mivel az emberelőnybe kerülő benini válogatott a másodszor is eredményes Mickaël Poté révén egyenlített (2-2).

Eredményjelző

* Afrikai Nemzetek Kupája, csoportkör, 1. forduló: D csoport: Elefántcsontpart – Dél-Afrika 1-0; E csoport: Tunézia – Angola 1-1, Mali – Mauritánia 4-1; F csoport: Kamerun – Bissau-Guinea 2-0, Ghána – Benin 2-2. * Copa America, csoportkör, 3. forduló: C csoport: Chile – Uruguay 0-1, Ecuador – Japán 1-1; a csoport végeredménye: 1. Uruguay 7 pont, 2. Chile 6, 3. Japán 2, 4. Ecuador 1. A negyeddöntőben: Brazília – Paraguay, Venezuela – Argentína, Kolumbia – Chile, Uruguay – Peru. * Arany Kupa, csoportkör, 3. forduló: B csoport: Bermuda – Nicaragua 2-0, Haiti – Costa Rica 2-1, a csoport végeredménye: 1. Haiti 9 pont, 2. Costa Rica 6, 3. Bermuda 3, 4. Nicaragua 0; C csoport: Jamaica – Curacao 1-1, Honduras – Salvador 4-0; a csoport végeredménye: 1. Jamaica 5 pont, 2. Curacao 4 (2-2), 3. Salvador 4 (1-4), 4. Honduras 3.

Százharmincezer gyermek táborozhat idén az Erzsébet-táborokban

A zánkai Erzsébet-tábor

Fotó: MTI/Bodnár Boglárka

Tizenegy turnusban minden eddigénél több, heti 2500 – összesen mintegy harmincezer – gyermek táborozhat idén nyáron a Balatonnál a zánkai Erzsébet-táborban.

A balatoni táborok keddi megnyitóján Kásler Miklós, az emberi erőforrások minisztere úgy fogalmazott: az Erzsébet-táborokban jókedv, vidámság és olyan programok várják a gyermekeket, amik az érzékenységet, az emberséget, a hitet és a nemzeti identitást is erősítik.

Hozzátette: az idén összesen mintegy 130 ezer gyermek vehet részt az Erzsébet-táborok programjain. 2016-ban csaknem 90 ezren, 2017-ben már több mint százezren, tavaly pedig 126 ezren vehettek részt az Erzsébet-táborok egész éves programjain.

Novák Katalin, az Emberi Erőforrások Minisztériumának család- és ifjúságügyért felelős államtitkára elmondta: a tábor programjai évről évre tartalmas kikapcsolódási lehetőséget nyújtanak a gyermekeknek a nyári vakáció heteiben.

Hozzátette: az ottalvós táborok nem jelentenek komoly kiadást a szülőknek, a heti ellátásért, étkezésért és a programokért összesen ezer forintot kell fizetni, de a hátrányos helyzetű diákok ezt is levásárolhatják. Emellett újdonságként idén minden táborozó térítésmentesen utazhat vonattal a zánkai Erzsébet-táborba, és a hazautat is kormányzati, illetve európai uniós forrásból finanszírozzák, valamint Miskolcra 720, a budapesti Déli pályaudvarról pedig 909 férőhelyes közvetlen Erzsébet-különvonatot indítanak Zánkára.

Novák Katalin hangsúlyozta: az Erzsébet-táborokban nemcsak nyáron zajlik a munka, a többi közt tavaszi-őszi kirándulásokat, családi hétvégéket és karácsonyi programokat is szerveznek.

Hornák Tibor, az Erzsébet a Kárpát-medencei Gyermekekért Alapítvány elnöke elmondta: az ottalvós zánkai táborban nyáron mintegy harmincezer, a nyári napközis táborokban pedig csaknem hatvanezer gyereknek nyújtanak kikapcsolódási lehetőséget.

Kitért arra: az erdélyi ivói táborban az idén két turnusban együtt táborozhatnak magyarországi és erdélyi gyermekek. Hozzátette: a későbbiekben ezt a tábor szeretnék kibővíteni és találkozási ponttá tenni az anyaországban élő és a határon túli magyarok közt.

A nyári zánkai Erzsébet-táborok mellett az erdélyi táborban tavasszal és ősszel 3600 erdélyi gyermek vehet részt osztálykirándulásokon, nyáron pedig mintegy 1700 anyaországbeli gyermek vakációzhat a határokon túl. A családi Erzsébet-táborokban várhatóan 1400 család, mintegy 7000 ember kapcsolódhat ki minden nyári hétvégén Zánkán. A zalaszabari és tihanyi Gyógyító Szent Erzsébet-táborokban pedig ezer beteg és gyógyuló, valamint speciális ellátást igénylő, 1-es típusú diabéteszes gyermek táborozhat.

Nyáron a napközis Erzsébet-táborokban csaknem hatvanezer gyermek kapcsolódhat ki lakóhelyéhez közel. Idén újdonság, hogy az óvodák is jelentkezhetnek négy turnusban napközis Erzsébet-táborok megvalósítására. (MTI)

Az IMATEX Rt.

alkalmaz tapasztalattal rendelkező személyeket (nyugdíjasokat is) a következő szakmákba:

UNIVERZÁLIS MARÓSOKAT;

ESZTERGÁLYOST;

MARÓST BOHRWERKRE;

GÉPKARBANTARTÓ LAKATOST;

SZERELŐLAKATOSOKAT;

LAKATOSOKAT;

MINŐSÉGELLENŐRZŐ TECHNIKUSOKAT;

MIG/MAG-HEGESZTŐKET;

IPARI FESTŐKET;

TARGONCÁST;

BÁDOGOST.

Amit ajánlunk: versenyképes bérezés.

Az önéletrajzokat a cég székhelyén kérjük benyújtani: Marosszentanna (Sântana de Mureș), Morii utca 49j szám alatt (a marosvásárhelyi Mureșului utca meghosszabbításában van) vagy e-mailben a resurseumane@imatex.ro címre; vagy faxon: 0265/269-302.

Bővebb felvilágosítás a 0265/260-805-ös telefonszámon.

„Ujjé, a Ligetben nagyszerű”

FolkLiget a torockói fesztiválon

A festői Torockó ad otthont idén is Erdély legjelentősebb ösztönművészeti programsorozatának, a Double Rise Fesztiválnak. A Hagyományok Háza különleges összeállítással készül a jeles eseményre.

A Double Rise Fesztivál ismét várja a „napfelkelket” július 3-6. között az Europa Nostra díjas Torockón, az egykori bányásztelepülésen. A rangos programsorozat immár negyedik évébe lépett, s kétségtelenül hagyományt teremtett. 2016 elején néhány lelkes fiatal megálmodta, hogy létrehozza Erdély legnagyobb ösztönművészeti fesztiválját, melynek egyedi szerepe elsősorban a kulturális sokszínűségben, a kiváló zenei összeállításban, illetve a környezet szépségében rejlik. Valóban, a találkozó értékét részben a helyszín adja, a Székelykő lábánál irodalommal, színházzal, táncszínpaddal, borral és remek koncertekkel teszik felejthetlenné a nyár legszebb négy napját. A gondosan összeállított program szint visz a megszokott szürkeségbe, levegőhöz juttatja a városi zsúfoltságából kilépő résztvevőt, s megállást, töltkezést jelent a rohanásban.

A fesztivál kinötte kereteit: az első két rendezvény

helyszíne még a faluban volt, az elmúlt évben viszont már a településen kívül rendezték a programokat.

A Hagyományok Háza a kezdetektől vesz részt az eseménysorozatban, az idei FolkLiget ismét különleges színfoltként ígérkezik.

„A FolkLiget jó hangulata már a helyszín miatt is biztosítottak tűnik, mivel egy területen kapott helyet a Borfaluval – avat be az előkészületekbe *Tucsni Anna*, a Hagyományok Háza szervezési osztályának vezetője. – Nagyon gazdag programmal veszünk részt a találkozón, délutántól kézműves-foglalkozásokkal, mese-összeállítással, interaktív családi előadással várjuk a fiatalokat.”

A táncművészet elmaradhatatlan része a műsornak, s az adatközlő zenekarok fellépése is közönségcsalogatónak ígérkezik. Az esti főműsorban olyan neves fellépők állnak színpadra, mint *Berecz András*, a különleges formációjú *Rendhagyó Primástalálkozó* és az *EtnoRom* zenekar.

A hajnalig tartó táncház házigazdja a Tokos zenekar, az udvargazdák, pontosabban ligetgazdák pedig *Berecz István* és *Kacsó Hanga Borbála* lesznek.

Információk:

<https://hagyomanyokhaza.hu/page/13837/>

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

ALKALMAZUNK SZENDVICSKÉSZÍTŐT. Előnyös munkabér, étkezési jegyek. Tel. 0741-215-738. (21356)

A KOVÁCS PÉKSÉG alkalmaz PÉKEKET, PÉKSÜTEMÉNY-KÉSZÍTŐKET és SOFÓRÖKET 8 órás munkaprogrammal, előnyös munkabérrel + étkezési jegyek. Tel. 0744-403-114. (21356)

MAGYARORSZÁGI PÉKSÉG sürgősen alkalmaz SÜTŐÜZEMI DOLGOZÓKAT. A szállás ingyenes. Érdeklődni a 0745-111-103-as telefonszámon. (21367)

PC HOUSE-álláshirdetés: szervizünkbe kedves, kommunikatív RECEPCIÓST keresünk. Követelmények: számítógép-kezelési alapismeretek (Word, Excel), a román és magyar nyelv ismerete. Az önéletrajzokat kérjük e-mailben a jobs@multiplan.ro e-mail-címre elküldeni, vagy személyesen a cég székhelyére, a Maros utca 17. szám alá benyújtani. (sz.-I)

Az IMATEX Rt.

sürgősen alkalmaz tapasztalattal rendelkező személyeket a következő szakmákba:

- PROGRAMOZÓMÉRNÖKÖT SZÁMVEZÉRLÉSŰ (CNC) GÉPEKRE;
- MARÓS OPERÁTOROKAT SZÁMVEZÉRLÉSŰ (CNC) MARÓGÉPEKRE;
- ESZTERGÁLYOS OPERÁTOROKAT SZÁMVEZÉRLÉSŰ (CNC) GÉPEKRE.

Amit ajánlunk: versenyképes bérezés.

Az önéletrajzokat a cég székhelyén kérjük benyújtani: Marosszentanna (Sântana de Mureș), Morii utca 49j szám alatt (a marosvásárhelyi Mureșului utca meghosszabbításában van) vagy e-mailben a resurseumane@imatex.ro címre; vagy faxon: 0265/269-302.

Bővebb felvilágosítás a 0265/260-805-ös telefonszámon.

Üzleti sikereinek titka:

a jó **REKLÁM!**

Hirdessen a NÉPÚJSÁGBAN
Maros megye legnépszerűbb napilapjában!

A Népújság hirdetési irodájában felvesszük

APRÓHIRDETÉST

a kolozsvári SZABADSÁGBA,
a csíkszeredai HARGITA NÉPÉBE,
a sepsiszentgyörgyi HÁROMSZÉKBE
és az aradi NYUGATI JELENBE.

MAROSVÁSÁRHELYIEK VII. VILÁGTALÁLKOZÓJA 2019. JÚNIUS 28-30.

PROGRAM

Június 28. péntek

10:00 A Kultúrpalota és a Közigazgatási palota titkai
- Idegenvezető: **Oniga Erika** művészettörténész. Indulás a Kultúrpalota előcsarnokából.

11:15 A barokk stílus marosvásárhelyi emlékei
- Idegenvezető: **Gyórfi Zoltán** régész. Indulás a Kultúrpalota elől.

12:30 A középkori vár a kutató szemével
- Idegenvezető: **Soós Zoltán** történész. Indulás a Vártemplom elől.

délutáni program

18:00 Tucat vásárhelyi fényképképző kiállítás-megnyitó-3.rész
A tárlatot megnyitja **Kányádi Orsolya** és **Kürsch Attila** a Kultúrpalota előcsarnokában.

18:15-18:45 Kiállításnézegető, kötetlen beszélgetések, találkozások, ismerkedések.

19:00 Gálaműsor - Ünnepi köszöntők
- *A kicsi Svejk háborúja* - Maros Művészegyüttes előadása. Kultúrpalota - Nagyterem.

Június 29. szombat

10:00 Marosvásárhelyi sikersztorik. kerekasztal-beszélgetés, Kultúrpalota - Kisterem.
- meghívottaink Marosvásárhelyről:
B. Fülöp Erzsébet, színművész, igazgató, **dr. Tórók István** - VIM Spectrum tulajdonos, **Barabási Attila** igazgató, Maros Művészegyüttes, **Szöcs Boróka** kutató.

- meghívottaink külföldről:
Gergely László - hegedűművész, (Pécs), **Szöcs Edgár** - amatőr fotós, közgazdász (Budapest), **Szabó Ágota** - gyermekpszichológus és balerina (Budapest), **Széles Ferenc** - színművész, Magyarországon fellépő marosvásárhelyi vendégszínész.

délutáni program

18:00 - Dr. Tóth Péter professzor, biztonságpolitikai szakértő előadása.
Nemzeti Községi Egység - Budapest, Kultúrpalota - Kisterem

19:00 Harmónia Kamarazenekar koncertje (Pécs) - Kultúrpalota - Nagyterem

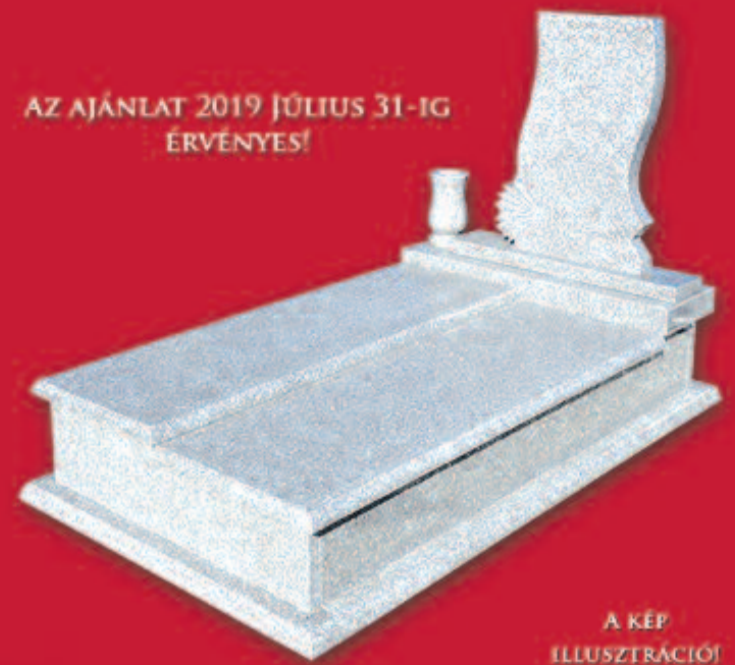
Június 30. vasárnap

10:00 Ünnepi Istentisztelet - közös ima a marosvásárhelyiekért - **Nagy László** lelkész - Bolyai téri unitárius templom

11:00 Kötetlen beszélgetések és búcsúreggeli - Unitárius templom udvara

MINŐSÉGI GRÁNIT SÍREMLÉKEK MÁR 4 550 RON-TÓL!

AZ AJÁNLAT 2019 JÚLIUS 31-IG
ÉRVÉNYES!

A KÉP
ILLUSZTRÁCIÓ!

transgranit
Gránit síremlékek forgalmazása

NYÁRÁD TŰ, FŐ ÚT, 446/B (KÖZEL A SÖRGYÁRHOZ),
TEL: 0265-328663, 0738-795191,
WWW.TRANSGRANIT.COM

ÉTV ERDÉLYI MAGYAR
TELEVÍZIÓ

AZ ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIÓ állást hirdet gyártásvezetői

feladatkör ellátására. teljes munkaidőre

AMIT ELVÁR:

- középfokú végzettség (televíziós szakmai tapasztalat előnyt jelent)
- televízióműfaj- és videotechnikai ismeretek
- számítógép- felhasználói ismeretek
- B-kategóriájú gépjárművezetői engedély
- csapatmunkára való hajlam és jó kommunikációs készség
- jó problémamegoldó képesség, határozottság és pontosság

AMIT KÍNÁL:

- fiatal, dinamikus munkaközösség
- rugalmas munkaprogram
- jó munkakörülmények
- versenyképes bérezés
- megbízható, stabil munkahely

Részletes szakmai önéletrajzát 2019. július 26-ig várjuk az allas@erdelyi.tv címre.
Munkakezdés időpontja: 2019. szeptember 2.

VIBE TALKS

KOLI
MILLENNIUMI NEMZEDÉK
JÚLIUS 4-7. vibe

VÁLTOZÁSOK ÉS VÁLTOZATOK
**GÖLLNER BORÓKA, KARSAI DÓRA, RADU ENRIK
RENCZÉS VIKTÓRIA, SZABÓ FRUZZINA
TAMÁS CSANÁD**

HELYSZÍN: MAROSVÁSÁRHELY, G CAFE TERASZ
IDŐPONT: CSÜTÖRTÖK, JÚNIUS 27., 16:00

**Marosvásárhelyi
Rádió
Románia**

**96 FM
106,8 FM
1323 AM**

atlasfm
TG. MUREŞ • MAROSVÁSÁRHELY

GREAT MUSIC FOR A GREAT CITY!

106.4 FM

@AtlasFmMures

Hagyományos receptek
természetes
alapanyagokból!

Jó étvágyat!

